Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1536 12 haziran 1936

ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ

ՈՒՐԲԱԹ 12 ՅՈՒՆԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî
yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա 700 ղր. 1400 ղր.
Արտասահման 110 Ֆր. 200 Ֆր.
Ամերիկա 9 տոլար 15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852

ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ

Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթիա, Թիւնէլի մօտ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳԻՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Անգլիա պիտի ջնջէ՞ պատիժները

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐ ԿՈՒԶԵՆ ԱՊՐԱՆՔ ԱՐՏԱԾԵԼ ԻՏԱԼԻԱ

Ազգաժողովի խորհուրդը Յունիս 26ին ԿԸ ԳՈՒՄԱՐՈՒԻ

ԼՈՆՏՈՆ, 10 — Էտէն իբրեւ Ազգաժողովի Խորհուրդի նախագահ որոշած է որ Խորհուրդի առաջիկայ նստաշրջանը սկսի ամսոյն 26ին։

ԼՈՆՏՈՆ, 11.— Կը հաղորդուի որ անգլօ-ֆրանս. նախնական մասնաւոր բանակցութիւններ տեղի պիտի ունենան առաջիկայ չորեքշաբթի Ժընեւի նստաշրջանին բացումէն առաջ։ Արդարեւ կը յայտարարուի որ Էտէն Ֆրանս. դեսպան Քորպէնի հետ ունեցած վերջին տեսակցութեան ընթացքին այս վերջնոյն յայտարարեց որ կանխահաս պիտի ըլլան անգլօ-ֆրանս. անմիջական բանակցութիւններ, տրուած ըլլալով որ նոր դէպքեր կրնան պատահիլ ինչպէս անգլ. հարցարանին Գերմանիոյ պատասխանը և Ազգաժողովի հանդէպ Իտալիոյ ընթացքին փոփոխութիւնը։ Կ'ենթադրուի որ միջերկրականի մէջ Մեծն Բրիտանիոյ և Իտալիոյ յարաբերութիւնները կարգադրելու համար անգլօ-իտալական շփումներ գործօն կերպով կը շարունակեն։

Հռոմ կը բաղձայ կարգադրել այս հարցը Ժընեւէ անկախ կերպով։ Լոնտոն համամիտ չէ և կ'ուզէ որ նախապէս իտալա-ժընեւեան համաձայնութիւն մը իրագործուի։

Անգլիա կը փորձէ գտնել բանաձեւ մը, որ թոյլատրէ պատիժներու ջնջումը և կարելիութիւն տայ Ժընեւի փրկել երեւոյթները բայց նման բանաձեւ մը դեռ չէ գտնուած։

ԻՏԱԼԻԱ ՉԻ ՀԱՆԴՈՒՐԺԵՐ ՊԱՏԻԺՆԵՐՈՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ 11.— Կը հաղորդուի որ Կրանտի—Վանսիթարթ վերջին տեսակցութիւնը տեսակ մը ազդարարութիւն եղաւ թէ, պատիժները ջնջելու պարագային մեքենաբար Իտալիա պիտի հեռանայ Ժընեւէ։ Կրանտի շեշտեց որ Իտալիա հանդուրժեց պատիժներուն այնքան ատեն որ այս վերջինները կը միտէին վերջ տալու պատերազմին, բայց հիմա Իտալացի ժողովուրդը այլեւս բնաւ չի կրնար հանդուրժել անոնց։ Իտալիա կրնայ տակաւին սպասել երկու կամ երեք շաբաթ։ Բայց ասիկա վերջին սահմանը պիտի ըլլայ։

ՓԱՐԻԶ 11.— Իտալիոյ դեսպան Չէրութթի երէկ գիշեր տեսակցեցաւ արտաքին նախարար Տէլպոսի հետ ի մասին Ժընեւի առաջիկայ նստաշրջաններուն։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ ՉՊԻՏԻ ՀԵՏԵՒԻ ԻՏԱԼԻՈՅ

ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ 11.—Հունգար գործակալութիւնը իրաւասու աղբիւրէ կը հերքէ այն լուրը թէ, Հունգարիա պիտի հետեւի Իտալիոյ օրինակին եթէ այս վերջինը հեռանայ Ազգաժողովէն։

ԴԷՊԻ ՊԱՏԻԺՆԵՐՈՒ ՋՆՋՈՒՄ

ԼՈՆՏՈՆ 10.—Հակառակ պաշտօնական շրջանակներու փարատումին, անգլ. գործի կարգ մը շրջանակներ կը քննեն կարելիութիւնները մէկ կողմանէն միւսը վերսկսելու մշակելէ-իտալիոյ հետ առեւտրական յարաբերութիւնները որոնք խզուած էին պատիժներու գործադրութեան հետեւանքով։

Արդարեւ, Լոնտոնի առեւտր. սենեակին մօտ երկու երեք շաբաթէ ի վեր բազմաթիւ անգլ. հաստատութեանց կողմէ դիմումներ կը կատարուին Իտալիա ներածելու համար զանազան տեսակէ ատաղձ և գինիներ, որոնց շուրջ Իտալիա մեծ առեւտուր կը կատարէր։

Միւս կողմէ Լոնտոնի իտալ. անգլ. կարգ մը շրջանակներ գիտել կու տան որ եթէ նոյն իսկ վերսկսին անոնք, յարաբերութիւնները դժուարութեանց պիտի բախին տրուած ըլլալով որ պատիժներու հետեւանքով մեծ փոփոխութիւններ ներմուծուած են Իտալիոյ առեւտուրին մէջ։ Սակայն և այնպէս պտուղներու և սննդեղէնի ուրիշ արտադրութեանց սպառումը արագօրէն պիտի վերսկսի։

Անգլիա չպիտի առարկէ Նեղուցներու ՎԵՐԱԶԻՆՄԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 10.— Կ'ենթադրուի որ Լոնտոնի և Անգարայի միջեւ տեղի ունեցած դիւանագիտական տեսակցութեանց հետեւանքով, անգլ. կառավարութիւնը ետ կեցած է Յունիս 22ի Մոնթրէօյի Նեղուցներու խորհրդաժողովին յետաձգումը պահանջելէ։ Ինչպէս յայտնի է, Ազգ. Ընկերութեան Խորհուրդին և ընդհ. ժողովին գումարման թուականներուն փոփոխման հետեւանքով, անգլ. կառավարութիւնը ուզած էր որ Յուլիսին տեղի ունենայ Մոնթրէօյի խորհրդաժողովը։

Միւս կողմէ անգլ. իրաւասու շրջանակներէ ստացուած տեղեկութիւնները կարծել կու տան որ Անգլիոյ կողմէ ոչ մէկ լուրջ առարկութիւն պիտի կատարուի Թրք. կառավարութեան պահանջման մասին։

Նէկիւս Փարիզ կ'երթայ

ԼՈՆՏՈՆ 11.— Եթովպական շրջանակները կը յայտնեն որ Նէկիւս որոշեր է միջոց մը Փարիզ մնալու, տեսակցելու համար ֆրանս. կառավարութեան անդամներուն հետ Ժընեւ երթալէ առաջ։ Կը ճշդուի որ Նէկիւս պիտի վարէ Ժընեւի մէջ հապէշ պատուիրակութեան աշխատանքները, բայց Ազգ. Ընկերութեան ընդհ. ժողովին վիճաբանութեանց անձնապէս չպիտի մասնակցի։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Ֆրանսայի գործադուլները ՀԵՏԶՀԵՏԷ ՎԵՐՋ ԿԸ ԳՏՆԵՆ

ՓԱՐԻԶ, 10.— Գործադուլը կը բարւոքի զգալապէս և կանոնաւորաբար բանակցութեանց հետեւանքով։ Փոքր հաստատութեանց մէջ թէև նոր գործադուլներ կը ծագին, սակայն ընդհանուր առմամբ գործադուլը վերջանալու մօտ է։

Փարիզի շրջանին մէջ համաձայնութիւն մը կնքուած է և 12000 անօթեղէնի բանուորներ վերսկսած են աշխատիլ։ Շէնքի շինարարութեան բանուորներն ալ համաձայնած են։

Զբօսատեղիներու և ճաշարաններու մասին ալ համաձայնութիւն մը գոյացած է։ Հինգ աշխատանոցներ վերսկսած են աշխատիլ արուարձաններու մէջ։ Միւս կողմէ կօշիկի ընդհ. գործադուլ կատարած են 10,000 բանուորներ։

Հիւսիսի հանքագործներու մասին ընդհ. համաձայնութիւն մը կնքուած է։ Ռուպէի 80000 հիւսուածեղէնի աշխատաւորներ համաձայնած են։

Տրնէնի և Անզէնի երկաթեղէնի գործարանները վերսկսած են աշխատիլ։ Լիլի չօքօլայի, լիքէօրի և նման գործարանները. Տրնէնի ապակիի և Փօթէզի օդանաւային գործարանները վերսկսած են աշխատիլ։ Մօպէօժի 20,000 մետաղագործները ի մօտոյ պիտի վերսկսին աշխատիլ։ Թրուայի 10,000 հիւսուածեղէնի բանուորները համաձայնած են։ Թուլուզի մետաղագործներն ալ ընդունած են աշխատիլ։ Մարսիլիոյ մէջ կարգ մը գործարաններ վերսկսած են աշխատիլ։ Այս շրջանին մէջ 14 հազարի կը հասնի բանուորներու թիւը։

ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԱԼ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ

ՓԱՐԻԶ, 11 — Լիոնի մէջ Պէրլիէ ինքնաշարժի գործարանը և քիմիական արտադրութեանց ընկերութիւն մը դադրեցան աշխատելէ։ Բազմաթիւ հաստատութիւններ դադրեցան աշխատելէ Ալճէրիոյ և Հիւսէնտայի մէջ։

Արասի շրջանի հանքերուն մէջ աշխատանքը կը վերսկսի այսօր։ Նանթի մէջ շաքարի և քաուչուի երկու գործարաններ սկսած են աշխատիլ։

ՓԱՐԻԶ 11.—Բազմաթիւ բանակցութիւններ իրարու կը յաջորդեն տարբեր տեսակի ճարտարարուեստներու բանուորներուն և գործատէրերուն միջեւ վարչապետական, աշխատանքի, հանրօգուտ շինութեանց, օդային եւն. նախարարական պաշտօնատուններու մէջ։

Բազմաթիւ համաձայնութիւններ իրագործուած են արդէն իսկ։ Միւս կողմէ Փարիզի մամլաճառներու գործաւորները որոշեցին գործադուլ կատարել այս առաւօտ։

ՇԱՀԱԴԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

ՓԱՐԻԶ 11.—Ներքին գործերու նախարարը շրջաբերականով մը խստիւ կ'արգիլէ գործադուլի հետեւանքով ապրանքներու գիներու բարձրացումը, որ նշմարուած է վերջին օրերս։ Այսպիսիները իբր շահադէտ օրինական հետապնդման պիտի ենթարկուին։

Ֆրանսայի 100հազար պատերազմիկներու

ՄԵԾ ՑՈՅՑԸ ՎԵՐՏԷՕՆԻ ՄԷՋ

ՓԱՐԻԶ, 11.— Վէրտէօնի պատերազմիկներու յանձնաժողովը Յուլիս 12—13ին կազմակերպած է մեծ ցոյց մը, որուն պիտի մասնակցին 100,000 նախկին պատերազմիկներ։

Թշնամի բոլոր ազգերու պատուիրակները պիտի մասնակցին այս հանդիսութեան, որ հետեւեալ ձեւով տեղի պիտի ունենայ։ Յուլիս 12ին 100 հազար պատերազմիկ ուխտագնացները Վէրտէօնէ մեկնելով պիտի բարձրանան Տուօմոն, ուրտեղի պատերազմի դաշտին վրայ տեղի պիտի ունենայ սգահանդէս մը։

Յուլիս 13ին խաղաղութեան երդում պիտի կատարուի։ Այս հանդիսութիւնները բովանդակ աշխարհի ձայնասփիւռով պիտի հաղորդուին։

Իտալեւգերման բարեկամութիւնը

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻԻ ԱՂՋԻԿԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒԵՑԱՒ ՀԻԹԼԷՐԷ

ՀՌՈՄ, 10.—Դահլիճին փոփոխութիւնը ոչ մէկ փոփոխութիւն պիտի մտցնէ արտաքին քաղաքականութեան մէջ։ Ալօյիզի Ազգաժողովի մօտ իտալ. պատուիրակ պիտի մնայ։

ՊԵՐԼԻՆ, 11.— Դիւանագիտական շրջանակները կը շեշտեն որ կոմս Ճիանոյի արտաքին նախարար անուանումը կը զուգադիպի Մուսոլինիի աղջկան կոմսուհի Էտտա Ճիանոյի Պերլին այցելութեան։ Կոմսուհի Ճիանօ ընդունուած է Հիթլէրէ և գերման բոլոր իշխանութիւններէ, որոնք բարի գալուստ յայտնած են։ Մամուլը կը յայտարարէ որ կոմսուհիին այցելութիւնը անձնական հանգամանք ունի և Պերլին եկած է տեսնելու իր քեռայրը, իտալ. դեսպանատան աւագ քարտուղար կոմս Մաժիսթրաթին։ Կոմսուհիին ի պատիւ սարքուած բոլոր ընդունելութեանց ընթացքին գերման իշխանութիւնները շեշտած են այն բարեկամութիւնը որ գոյութիւն ունի ֆաշիստ Իտալիոյ և ազգ.-յին ընկերվարական Գերմանիոյ միջեւ։

ՍՈՒՎԻՉ ԼՈՆՏՈՆԻ ԴԵՍՊԱՆ

ՀՌՈՄ. 11.— Զրոյց կը շրջի որ Մ. Սուվիչ Լոնտոնի դեսպան և Կրանտի ալ Պերլինի դեսպան պիտի անուանուի։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՓՈՔՐ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ

Վտանգաւոր է պարտաւորութիւններ ՍՏԱՆՁՆԵԼ ՍԵՓԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԸ ՆԿԱՏԻ ԱՌՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

ՊԵՐԼԻՆ 11.—Գերման տեղեկատուութեան դիւանէն.—

Ժամանակէ մը ի վեր Փոքր Համաձայնութիւնը խտացուցած էր իր քաղաքական և դիւանագիտական գործունէութիւնը։ Դեռ վերջերս արտաքին նախարարները գումարուած էին Պելկրատի մէջ և ներկայիս ինդրոյ առարկայ պետութեանց պետերը խորհրդակցութիւններ կատարեցին Պուքրէշի մէջ։

Այս տեսակցութիւններէն յետոյ հրատարակուած զեկոյցները մեծ բան մը չէին ըսեր և երեք պետերուն բանակցութենէն յետոյ հրատարակուած զեկոյցը կը գոհանար լեր առնելով երեք պետութեանց համերաշխութիւնը։

Տրուած ըլլալով ընդհ. սպայակոյտի նախագահներու մասնակցութիւնը և այն յամառ զրոյցները թէ Սովետները պիտի կրնան անցնիլ Ռումանիոյ վրայէն, հաւանականութիւն մը որ Փոքր Համաձայնութիւնը նկատի ունի զօրաշարժի մը պարագային այն տպաւորութիւնը կը թողու որ քաղաքական զին. բուն գործունէութիւն մը տեղի կ'ունենայ որ առանց պատճառի չէ։

Միանգամայն բոլոր այս դիւանագիտական ջանքերը բնոյթը ունին պատճառելու բաւական զօրաւոր մտահոգութիւն մը, որ կը բացատրուի Փոքր Համաձայնութեան և միւս պետութեանց շահերու անկախութեամբ։ Այս տեսակի յանձնառութիւններ և պարտաւորութիւններ, որ ձեռք կ'առնուին բնականաբար շրջակայ պետութեանց այն տպաւորութիւնը կը թողուն որ երեք պետութիւնները կատարելապէս համաձայն չեն այն միջոցներու մասին որ ձեռք պիտի առնուին։

Այս պատճառաւ որոշ տարակարծութիւններ և վերապահութիւններ կը բացատրուին անով որ, ամէն պետութիւն նախապատւութիւն կու տայ իր անձնական շահերուն քան թէ ուրիշ ընդարձակ նման պարտաւորութեանց։

Բացորոշ է որ Փոքր Համաձայնութեան պետութեանց ապագան աւելի ապահով պիտի ըլլայ եթէ խոհեմ ըլլան բաւականանալ իրենց անձնական շահերուն պաշտպանութեամբ, փոխանակ հաւանական պատերազմներ նկատի առնելով ուրիշ պետութեանց ձգտումներուն խաղալիք դառնալու։

Միմիայն այս իմաստով քաղաքականութեամբ է որ կարելի է պահել հաւասարակշռութիւնը և համաձայնութեան քաղաքականութիւն մը իրագործել բոլորին հանդէպ։

Արաբները յարձակեցան Նապլուսի ԱՆԳԼ. ԲԱՆԱԿԱՏԵՂԻԻՆ ՎՐԱՅ

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ՀՐԱՑԱՆԱԶԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՆ ԱՆԳԼԻԱՑԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՐԱԲՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 11.— Նապլուսի զին. բանակատեղին բանթող արաբներու կողմէ յարձակման ենթարկուած է։ Անգլ. գումարտակ մը, որ երկաթուղիով կ'երթար, Էսթրում կիրճին մէջ արաբներու ծուղակը ինկած է։

Երկու կողմերու միջեւ սաստիկ ընդհարում մը տեղի ունեցած է ժամերով։ Յայտնի չէ կորուստներու թիւը։ Վերջերս բազմաթիւ քաղաքներու մէջ ռումբեր արձակուած են։ Էսթրալումի հրեայ բնակիչները թէև արաբներու յարձակման ենթարկուած են բայց երկու ժամ շարունակուած հրացանաձգութիւնը դադրած է անգլ. զինուորները օգնութեան փութալով։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 11.— Երէկ գիշեր ուշ ատեն քաղաքին տարբեր վայրերու հետ ունեցած հեռագրական հաղորդակցութիւնները խզուած են։ Արաբները կտրած են բոլոր գլխաւոր վայրերու հեռագրական գիծերը։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ 10.—Պաղեստինի երկաթուղիներու վայրաշարժերուն մեքենավարներուն մօտ անգլիացի ծովային զինուորներ պիտի գտնուին։ Ասոնք պէտք եղած պարագային պիտի տեսնեն մեքենավարներու պաշտօնը։

Պաղեստինի մէջ կարգ մը խոյամ գաղտնի միութիւններ կազմուած են։ Ասոնց նպատակը պիտի ըլլայ պատժել գործադուլը խափանողները. ինքնաշարժի փոխադրութիւնը դադրեցնելու համար գամեր թափել փողոցները և նման արարքներ ի գործ դնել։

Երէկ հասած ջոկատով Պաղեստինի անգլ. ուժերը եօթը ջոկատի կը հասնին։ Ամբողջ երկրին մէջ Արաբները կը շարունակեն գին, և ոստիկանական ջոկատներու դէմ դաւադրութիւն ի գործ դնել կրակ բանալով և ռումբ արձակելով։ Խառնակութիւնները սկսելէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով երէկ Պէյթիւլահիմի մէջ ռումբ մը պայթած բայց ոչ մէկուն վնասած է։ Երուսաղէմ—Շէրիա ճամբուն վրայ արաբական շուկայի մը մէջ վիրաւորուող արաբ գիւղացիներուն երկուքը մեռած են։

Շախթ Պելկրատի մէջ

ՊԵԼԿՐԱՏ 11.— Պաշտօնական զեկոյց մը կը յայտարարէ որ, Շախթի այցելութեան նպատակը որ այսօր հոս կը սպասուի, որոշում մը տալ է ի մասին այն մասնաւոր միջոցներուն որ անհրաժեշտ եղած էին գերման-եուկոսլաւ փոխ-առեւտուրի նոր համաձայնութեան և վերջերս Պերլինի մէջ Եուկոսլաւիոյ դրամատան փոխ տնօրէնին կողմէ կատարուած բանակցութեանց մասին։

ՆԱՄԱԿ ՌՈՒՄԱՆԻԱՅԷՆ

ԻՇԽԱՆ ՓՕԼ ԵՒ ՊԵՆԷՇ ՊՈՒՔՐԷՇԻ ՄԷՋ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՓՈՔՐ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՊԵՏԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

(ՄԵՐ ՍԵՓԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑԷՆ)

ՊՈՒՔՐԷՇ, 7 Յունիս 936

Եուկոսլավիոյ խնամակալ իշխան Փօլ և Չեխոսլովաքիոյ հանրապետութեան Նախագահ Պէնէշ՝ երէկ, շաբաթ, Պուքրէշ ժամանեցին։ Անոնք քանի մը օր հոս պիտի ըլլան Կարոլ թագաւորին, որուն գահակալութեան վեցերորդ տարեդարձն է վաղը, 8 Յունիս։

Աւելորդ չըլլար, երկու տողով ըսել թէ՝ այս երկու բարձր հիւրերը՝ որոնց կ'ընկերանան երկու երկիրներու բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ և չեխ արտաքին նախարարը, շատ մեծ պատիւներով ընդունուեցան պաշտօնական անձնաւորութեանց և մայրաքաղաքի ժողովուրդին կողմէ. Թագաւորը անձամբ ներկայ էր կայարանը, ուրկէ մինչև թագաւորական պալատ՝ ծովածաւալ բազմութիւն մը կ'եզերէր բոլոր փողոցները։ Փողոցն էին նաև դպրոցական պատանիները։ Պայծառ արեւ մը տեսարանին վեհութիւնը կ'աւելցնէր։

Հիւրերը անմիջապէս կ'առաջնորդուին պալատ, ու քիչ վերջ կը սկսի զին. տողանցքը ի ներկայութեան Ռումանիոյ Կարոլ թագաւորին, Եուկոսլավիոյ խնամակալ իշխան Փօլի և Չեխոսլովաքիոյ Նախագահ Պէնէշի։

Այս հանդիսութիւնները, անշուշտ բարձր հիւրերուն համար չէր որ տեղի ունեցան երէկ։ Երէկ, 6 Յունիս, այն օրն է որ՝ ուրկէ վեց տարի առաջ, աքսորական իշխան Կարոլ՝ օդանաւով Պուքրէշ կը հասնէր ու վաղը 18 Յունիս, գահ կը բարձրանար։ Որով բուն հանդիսութիւնները վաղն է որ պիտի կատարուին։ Ու պիտի կատարուին, ինչպէս ամէն տարի, տեղւոյս մեծ մարզադաշտին մէջ, դարձեալ ի ներկայութեան բարձր հիւրերուն։ Վաղը երեկոյ, անոնք թագաւորին հետ պիտի մեկնին Թուրնու—Սէվէրին կոչուած քաղաքը, ուր տեղի պիտի ունենայ ռումէն շոգենաւի մը մկրտութեան արարողութիւնը։ Հաւանաբար, նոյն գիշերն իսկ կամ յաջորդ օրը, բարձր հիւրերը մեկնին իրենց երկիրները։

Բայց չկարծէք որ այս երկու բարձր հիւրերը այստեղ եկան պարզապէս շնորհաւորելու համար իրենց բարեկամ և զինակից երկրին վեհապետին գահակալութիւնը։ Ոչ։ Ան առիթ մըն է, աւելի ճիշդը պատրուակ մը։ Անոնք օգտուեցան առիթէն ու եկան այստեղ, վիճաբանելու համար օրուան քաղաքական հարցերը, այլ որպէս վերին վարիչները Փոքր Համաձայնութեան երկիրներու։ Ու այս բանն էր արդէն որ մեծ շարժում առաջ բերաւ եւրոպական մայրաքաղաքներուն մէջ, միջազգային մամուլը երկարօրէն զբաղեցաւ և դեռ կ'զբաղի, վեր հանելով երեք պետերու խօսակցութեանց կարեւորութիւնը։

16 տարիէ ի վեր, գոյութիւն ունի Փոքր Համաձայնութիւնը, երեք երկիրներու արտաքին նախարարներն էին որ, ամէն տարի, կը հաւաքուէին ու կը խորհրդակցէին օրուան միջազգային հրատապ հարցերու շուրջ, միշտ ալ հաստատելով իրենց տեսակէտի նոյնութիւնը բոլոր կարեւոր խնդիրներու մէջ։ Այս տարի, սակայն, Փոքր Համաձայնութիւնը կը գտնուի շատ փափուկ կացութեան մը առջեւ, կարելի է ըսել անակնկալի մ'առջեւ։

Ֆրանսական ընտրութիւններուն արդիւնքը. ընկերվար. կառավարութեան մը գործի գլուխ գալը, և Ֆրանսայի արտ. քաղաքականութեան մէջ հաւանական փոփոխութիւն մը— ահա անակնկալը որ մտահոգութիւն կը պատճառէ փոքր համաձայնութեան։ Թիթուլէսքու, որ վերջերս Փարիզ կը գտնուէր, տեսաւ տիրող և գալիք կացութիւնը և անմիջապէս կազմակերպեց երեք երկիրներու պետերուն խորհրդակցութիւնը, որ միանգամայն ցոյց մըն է առ որ անկ է թէ ՓոքրՀամաձայնութիւնը անքակտելի միութիւն մըն է որ պատրաստ է վճռաբար յարգել տալու իր կամքը։

Ինչպէ՛ս գիտէք, ցարդ, Փարիզի արեւին շուրջ էր որ կը դառնար Փոքր Համաձայնութեան մոլորակը. անկէ էր որ կը ստանար իր լոյսն ու ջերմութիւնը. անոր հզօր բանակին վրայ դրած էր իր սահմանագլուխներուն անսրբագրելիութիւնը։

Ու մանաւանդ վերջին տարին, ֆրանքօ-սովետ բարեկամութենէն վերջ, Եւրոպայի մէջ ստեղծուած էր ուժեղ ճակատ մը, որ ոչ միայն ուժերու ներդաշնակութիւնը կը պահէր, այլ խաղաղութիւնը կը պարտադրէր։ Բայց առանցքը միշտ Ֆրանսան էր։ Հիմա՞։

Ֆրանսայի ներկայ կառավարութեան յայտարարութիւնը Խորհրդարանին առջեւ, ինչ որ կը վերաբերի արտաքին քաղաքականութեան, շատ պայծառ չթուեցաւ այստեղ։ Կը սպասուի գործին։ Ինչ դիրք պիտի բռնէ Ֆրանսան Իտալիոյ հանդէպ, ու Գերմանիոյ կամ Հունգարիոյ հանդէպ։ Այս երեք կէտերը վերջին ծայր կը շահագրգռեն Փոքր Համաձայնութիւնը։ Ահա՝ շարժառիթը երեք երկիրներու պետերուն խորհրդակցութեան, որոնց կը մասնակցին ռումէն վարչապետ Թաթարէսքու, Թիթուլէսքու և չեխ արտաքին նախարար Քրոֆթա։

Երէկ, ի պատիւ բարձր հիւրերուն տրուած ճաշկերոյթին առթեւ, երեք երկիրներու պետերը արտասանեցին շատ կարեւոր ճառեր, որոնք ոչ մէկ կասկած կը ձգեն Փոքր Համաձայնութեան վճռական կամքին, միակամ ձիգին և անբաժանելիութեան վրայ։ Կարոլ թագաւորին այն առաջարկին՝ թէ ամէն տարի հանդիպում մը ունենան երեք երկիրներու պետերը, սիրով ընդառաջ գացին Պէնէշ և իշխան Փօլ։ Ասիկա արդէն ինքնին փաստ մըն է այն հզօր կապին զոր կը միացնէ Ռումանիա, Եուկոսլաւիա, Չեխոսլովաքիան։

Երեք պետերու առաջին խորհրդակցութիւնը որ մեծ նշանակութիւն ունի, հետեւեալ կարեւոր որոշումները տուաւ.

1. Փոքր Համաձայնութիւնը անբաժանելի է։
2. Սերտ գործակցութիւն Պալքանեան Ուխտին հետ։
3. Խաղաղութեան պահպանումը՝ ներկայ սահմանագլուխներով, որոնք ընդմիշտ անսրբագրելի են, և դաշնագիրներու յարգանք։
4. Վստահութիւն Ազգ. Դաշնակցութեան հանդէպ։
5. Յարգանք՝ Ազգ. Դաշնակցութեան անդամ պետութեանց հաւասարութեան սկզբունքին և չընդունիլ ոչ մէկ առաջարկ որ պիտի ձգտի ակարացնել Ժընեւի Ուխտը։
6. Փոքր Համաձայնութիւնը կը մնայ անկիւնաքարը Կեդր. Եւրոպայի խաղաղութեան։

ՀՕՐԻՕՆ

ԱՆԹԵԼՈՎ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ի՛ՆՉ ՄԵԾ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ ՈՒՆԵՑԱՒ

Մոսկուայի ռատիոյի ճիւղին պետ Շոսթաքօվիչ, անթելի այժմու վիճակին մասին իր ըրած բանախօսութեան մէջ, 15 տարուան ընթացքին ռատիոյի կրած զանազան բարելաւումները թուելէ վերջ, հետեւեալ վիճակագրական տեղեկութիւնները տուած է.—

«1920 ին, ամբողջ աշխարհի մէջ հաղորդիչ 2 կայան՝ 3 քիլովաթ ուժով։ 1925ին կայաններու թիւը հասաւ 1105ի՝ 965 քիլովաթ ուժով, իսկ 1935 ին 1521ի՝, 9635 քիլովաթ ուժով։ Անցեալ տարի Եւրոպա ունէր 300 կայան՝ ամբողջը 6131 քիլովաթ ուժով։

Ի մօտոյ, պիտի փորձենք յաջողցնել Խ. Ռուսիոյ սահմաններուն վրայ խօսակցութիւն մը, որ նախակարապետը պիտի ըլլայ յառաջիկային հաստատելու համար խօսակցութեան գիծ մը Մոսկուա—Նիւ Եորք—Սան Ֆրանչիսքօ—Պապառօվսք—Մոսկուա քաղաքներուն միջեւ։ Այս տեսակցութիւնները տեղի պիտի ունենան իրարու կից երկու սենեակներու մէջ։»

ԵՈՒԿՕՍԼԱՒ նախարար Շէվքի Պէհմէն որ Անգարայէ յետոյ այցելած էր Իզմիր, երէկ քաղաքս դարձաւ։ Նախարարը քանի մը օր Իսթանպուլ մնալէ յետոյ պիտի մեկնի Պելկրատ։

ԱՌ ԱՅԺՄ ՓՈՔՐ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՕՐՈՒԱՆ ՄԵԾ ԶՐՊԱՐՏԻՉ

Մ. ԱՍԼԱՆԵԱՆԻ ՀԵՏ

Որքան զանազան ու զարմանազան են մարդկային խառնուածքները (ի ծնէ) ու նկարագիրները (ի գիտութենէ), բնական է նոյնքան այլազան ու այլանդակ են ու կ'ըլլան անոնց պահանջները, ֆիզիքական ըլլայ թէ հոգեկան։

Այսպէս, կան մարդիկ որ իրենց խառնուածքի բերումով գողութիւն կ'ընեն, և այս գողութիւնը անհաւոր բնոյթ մը կ'առնէ երբ ան այլ եւս նկարագրի մէկ հիմնական գիծը դառնայ, այսինքն գիտակցօրէն ալ գողութեան մղուի։

Եւ այսպիսիները «հոգեկան» ի՛նչ մեծ հաճոյք կը զգան երբ գողութիւն մը ծրագրեն և յաջողին զայն գործադրել։ Նոյնպէս կան մարդիկ որ, իրենց խառնուածքի և նկարագրի բերումով, պարզապէս «հաճոյք» կը զգան իրենց շուրջինները «մրոտել», «սեւցնել» ջանալով, և ասիկա պարզապէս հոգեկան պահանջ մըն է իրենց համար, որ պէտք է իր գոհացումը գտնէ, ապա թէ ոչ կը պայթին։ Ուրեմն, ներելի՞ է որ հանդարտ կենան, մինթէ պարապը անցած չպիտի՞ ըլլար իրենց կեանքը։

Ահա այս կարգի թիփերէն մէկն է «Ազգարար» «մաքրակրօն» թերթին «անզուգական» խմբագիրը Մանուկ Ասլանեան, որ նախորդ օր կրկին յանդգներ էր հրապարակ գալ, պարզապէ՛ս «մրոտել» ձգնելով իր պաշտօնակիցները։

Վեր առնենք իր ընթացքը.—

Ան, «Ազգարար»ի նախորդ օրուան թիւին մէջ, առանց դոյզն խղճմտութեան և փոքր ինչ ստուգումի կը գրէր թէ «Քէչիչեան եկեղեցիի հաշուոյն բաժանորդ գրուած է երեք թերթերու («Ժամանակ», «Նոր Լոյս» և «Արեւելք»), բան մը որ երբեք գոյութիւն ունեցած չէ Ղալաթիոյ տարեգրութեան մէջ»։

Մենք, որպէս զինքը խորապէս և էապէս ճանչցող մը, առանց այլեւայլի կրնանք աւելցնել թէ, Մանուկի դէմքը պարզապէս շնական ժպիտով մը կը «ցոլար» երբ թուղթին կը յանձնէր յիշեալ տողերը, որոնք տուն կ'առնէին այն չար ոգիէն, որուն միակ նպատակն էր իբր թէ «սեւցնել» իր պաշտօնակիցները։ Մինչ իր այդ հրատարակութենէն անմիջապէս յետոյ իսկ ի յայտ եկաւ թէ բացարձակապէս ՍՈՒՏ է լուրը և երբեք գոյութիւն չունի յիշեալ թերթերու — իբր բաժնեգին — ստացագրերու փոխարէն վճարում մը։

Մնաց որ, եթէ, հակառակը ըլլալով, Քէչիչեան բաժանորդագրութեան համար (այսինքն թերթի փոխարէն) ձգուած բաժնեգինը վճարէր և թերթ ստանար, ինչ զուրս կրնար գալ ատկէ, որ իբր նկատելի պարագայ առանձինն վեր կ'առնէ, այնքան գիտումնաւոր կերպով։

Եթէ պատահէր որ, Ցաւն. Շահին Գայա իրեն դիմէր ու ըսէր.—

— Պ. Մանուկ, պարզապէս հիացող մըն եմ ձեր արժէքաւոր թերթին, որով որոշեցի զայն կանոնաւոր ունենալ Ղալաթիոյ խորհըրդարանին համար, առէք սա 14 ոսկին, իբր տարեկան բաժնեգին և համապատասխան ընկալագիրը ղրկեցէք.

Արդեօք պիտի մերժէ՞ր ան։ Ո՛չ միայն չպիտի մերժէր, այլ, ոտքի ելլելով, մեղրածորան բառերով շնորհակալութիւն պիտի յայտնէր Քէչիչեանի։

Եւ ինչո՞ւ մերժէր. մինթէ թերթի մը համար սխա՞լ պիտի ըլլար թերթի փոխարէն օրինաւոր բաժնեգին ստանալ։ Եթէ այսպիսի բան մը «երբեք գոյութիւն չէ ունեցած Ղալաթիոյ տարեգրութեան մէջ», անոր պատասխանատուն կա՛մ քննադատելին ոչ թէ թերթի մը վարչութիւնը, այլ Ղալաթիոյ մատակարարը կրնայ ըլլալ, անձ մը ըլլայ ան՝ թէ մարմին մը։

Միւս կողմէ, յիշեալ թերթերը եթէ իրապէս բաժնեգին ստացած ըլլային, ո՛չ թէ անոնք ըստ իրեն «մրոտուած» պիտի ըլլային, այլ, ընդհակառակը, աւելի բարձրացած պիտի ըլլային իրենց այն ընթացքին մէջ, զոր առհասարակ յայտնեցին Ց. Շահին Գայայի շարժումին և գործունէութեան դէմ, միշտ անկաշառ և բուռն արտայայտուելով մինչ ինքը, Մանուկ Ասլանեան, բոլոր թերթերէն նուազ արտայայտուեցաւ և ի՛նչ ինչ առիթներու լուռ մնաց։

Եւ այս այն Մանուկ Ասլանեանն է որ երբեմն «առիւծ» կը կտրի (կարծես ուժ առած իր մականունէն) անդէններու դէմ, իսկ երբեմն մուկէ մը աւելի երկչոտ կը դառնայ, հոգ չէ թէ դարձեալ ոչ—գինեալ մը ըլլայ իր դէմինը։

Ահա այսպէս, «Ազգարար»ի խմբագիրը, իր այս նոր «ելոյթ»ով, այսինքն պարզապէս զրպարտիչ ընթացքով դարձեալ իր վրայ կը պահէ «օրուան մեծ զրպարտիչ»ի տիտղոսը։

Իսկ այս առթիւ, բոլորովին անտեղի չպիտի ըլլար հրապարակաւ հարցնել իրեն թէ՝

«Երբեք գոյութիւն ունեցա՞ծ է ոչ միայն Ղալաթիոյ տարեգրութեան, այլ ամբողջ ուսուցչական տարեգրութեան մէջ որ իր իսկ կամքով (Կրթ. տնօրէնութեան առաջարկին վրայ լրագրող մնալը նախընտրելով ուսուցիչ ըլլալու) հրաժարող ուսուցիչ մը, ո՛ և է անունով կրնա՞յ դպրոցին սնտուկէն դրամ առնել և այս կերպով առանց դոյզն իրաւունքի առնուած դրամ մը «կողոպուտէ» տարբե՞ր արարք մըն է միթէ։

Այո՛, Մանուկ Ասլանեան Կեդրոնական վարժարանի ուսուցչ. պաշտօնէն հրաժարելուն առթիւ (1932ի վերջերը) 3—4 ամսական դրամ քաշած է։ Եւ ասիկա այն ազգ. վարժարանէն, որուն այսօր այնքան գոհաբերութեամբ պաշտօնավարող ուսուցիչները անցեալ տարուան իրենց պահանջները դեռ չեն գանձած։

Մեր այս վերջին տողերով հրապարակաւ պատասխանած կ'ըլլ մեր այն բարեկամին որ կը հարցնէր.

— Հակառակ անոր որ բային մատակարարութիւնը պուտի շրջանի մը մէջ կը Մանուկը ինչո՞ւ կը լռէ.

Ահա թէ ինչո՛ւ լռել։ Բայց հիմա չէ այն քարերը պիտի խօսին։

ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՃԻՒՆՆԵՐՈՒ ԹԱՂՈՒՄԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Երեւանէն կ'իմացնեն թէ, մե շուքով կատարուած է Կոմիտաս վրդ.ի աճիւններուն թաղումը Գէպի գերեզմանատուն, ճամբ ընթացքին, երգած է Երաժշտանոց Երգչախումբը և նուագած նուա գախումբը։ Յուղարկաւորութեան նախ թափօրին մասնակցած է կրթական գործավար Եղիազարեան Յուղարկաւորները ուսամբարձ տա բած են Մեծ Երաժշտագէտին մար մինը։

Նախ քան յուղարկաւորութիւ նը, Մշակոյթի Տան մէջ Կ. Սա փանեան խօսած է Կոմիտասի ն րաժշտութեան մասին, զայն կայացնելով որպէս մեծ դպրոց բխասարդ երաժշտագէտներու մար։ Գերեզմանատան մէջ խօս են Փանոս Թէրլէմէզեան, Ռուբ Թէրլէմէզեան և Դերենիկ Սիմ եան։ Յետոյ փոսը իջեցուցած աճիւնները, խիստ յուզիչ արար ղութեամբ մը։

Դանիէլեան, Երեւանի Օփէր յէն, երգած է «Զինար ես»ը՝ պահուն երկինք իսկ սկսած է կարծես, բարակ անձրեւով Աոր վրայ երգչախումբը կը երգել «Անձրեւ եկաւ չաղալ յետոյ «Գարուն ա»ն։

ՀԱՅ ԲԺԻՇԿԻ ՄԸ ՀՐԱՇԱԼԻ ԳԻ

Տօքթ. Լեւոն Կ. Գասպ ներկայիս կը գտնուի փա յաջողութեան մը յուսաշող տային վրայ։ Ապագան խոստումն է։ Տասներկու երկար տարիներ տաժանակիր և համբերատար խատանքը այսօր վարձատրուած Ամերիկեան կառավարութեան թենդ»ի պաշտօնատունը հիացմ վաւերացուցած է Տօքթ. Լ. Գ սպեանի հրաշալի գիւտը և տօն. արտօնագրով մը իմացու է անոր թէ այդ գիւտը գիտական մանրակրկիտ խու կութենէ և ընդունուած է դարերու էն մեծ գիւտը։ Այս մանոլի գիւտը Ուաշինկթըն րաքաղաքէն վաւերացուելէն լուրը տարածուեցաւ ամէն Տօքթ. Գասպարեան ամէն օր ստանայ նամակներ և հեռագիր աշխարհի ամէն կողմերէն, վեր կը հանեն գիւտին կարեւոր թիւնը և արժէքը։ Ամերիկ թերթերէն զատ. Քանատայի, րոպայի և Ասիոյ մեծ քաղաք թերթերը արձագանգ տուին այս գիւտին։

Այս երիտասարդ և գիտ Հայը գտած է քիմիական մը որ մեռած մարմիններուն

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 44 —

ՌԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

◆ ◆

Ա. ՄԱՍ

22

Տագնապալի գիշերներուս ու իրականութիւնն ու երազը իրար կը խառնուին, երբեմն կ'զգայի թէ Նազան անտեսանելի ոգիի մը նման շուրջս կը դեգերի, վրաս կը հակի և, «Հակառակ ամէն ինչի թոյլ չեմ տար քեզ Նազմի, միասին պիտի երթանք Մ.... կղզին» կ'ըսէ ականջս ի վար...։

Մի առ մի սկսած էին պարպուիլ մեր շրջակայ ամառանոցները, գիտէի թէ մինչեւ քանի մը օր Նազան ալ պիտի մեկնի։ Այդ օրը Նազանի հայրն ու մայրը Պոլիս իջած էին և մանկամարդուհին առանձին մնացած էր։ Եթէ այս առիթը փախցնէի, կեանքիս մինչեւ վերջը ցաւ պիտի զգայի։ Շիւքրան գիս հագուած տեսնելով ո՞ւր երթալս հարցուց.

— Նազան հանըմին տունը պիտի հանդիպիմ, հիւանդութեանս ընթացքին քանիցս այցելեցին ինծ, հարկ է շնորհակալութիւն յայտնել։

Հօրեղբօրաղջիկս կարճ վարանումէ մը յետոյ.

— Եթէ ես քու տեղդ ըլլայի, բաց կը խօսէի Նազանի հետ, ըսաւ.

— Ի՞նչ բանը...։

Խիստ ջղայնոտութեամբ մը ուղղած էի այս «ի՞նչ բանը» հարցումը։ Շիւքրան չփոթեցաւ, վախցաւ, իսկ ես զայն կշտամբելով շարունակեցի.

— Ի՞նչ բանը բաց խօսիմ, հակառակ ամէն ինչի իր կեանքը հիւանդի մը նուիրե՞լը։ Եւ եթէ նոյն իսկ ասիկա ընդունի, գիս սիրոյ ողորմութիւն մը ընդունող արժանապատուութեան զգացումէ զուրկ արարա՞ծ մը կը նկատես։

—....

Նազանը սպասած միջոցիս վճռապէս մտադրած էի կամքի տէր ըլլալ և տկարութիւնս զգալի չընել։ Նոյնիսկ, ի հարկին քիչ մըն ալ խիզախ ու յանդուգն պիտի երեւայի։ Այս մանկամարդուհին, չպիտի զգար թէ այս վայրկեանները որքա՛ն թանկագին էին իր առջեւ անտարբեր հանդարտութեամբ խօսող մարդու մը համար։

— Պօնժուռ Նազմի պէյ։

Թեթեւ սարսուռով մը ձայնին եկած կողմը դարձայ։ Նազան մտած եկած էր անձայն ու աննշմար և զարմանախառն ժպիտով մը երեսս կը նայէր։

— Շնորհակալութիւն յայտնելու եկայ ձեր հայրիկին ու ձեզի։ Ըսին ինծ թէ հիւանդութեանս ընթացքին քանի մը անգամ մեզի հանդիպեր և որպիսութիւնս հարցուցեր էք, հազիւ թէ այսօր ուժ զգացի փողոց ելլելու և շնորհակալութեան պարտքս կատարելու։

Գեղեցիկ անտարբերութեամբ ու անդորրութեամբ մը խօսքի ըսկսած էի։ Երկու օտարականներու նման պաշտօնական բառերով կը խօսակցէինք։ Պահ մը միւլիոնէրին մասին խօսեցաւ և ըսաւ թէ շատ կարօտցած է այս աղջնակը. «Մեծցած ըլլալու է, եթէ այս տարի հոս ըլլար հաւանաբար ուժս չբաւեր զայն պատին վրայէն առնելու համար» ըսաւ։

Այս յիշատակը քիչ մը աւելի մեզ մտերմացուցած էր իրարու։ Կարծեցի թէթեւ ըղձանք մը և զգայնոտութիւն մը նշմարել Նազանի հեռուներն նայող աչքերուն մէջ։ Աչքերս իր դէմքէն չէի հեռացներ։ Ուղիղ չէր այսքան յամառօրէն դիտել զայն, կրնար Նազանի ուշադրութիւնը գրաւել։ Սակայն քիչ յետոյ պիտի կորսնցնէի այս դէմքն ու աչքերը, թերեւս վերջին անգամ կը տեսնէի զայն։

Այն մտածումը թէ այս աչքերը և դէմքը անգամ մըն ալ չտեսած պիտի մեռնէի, բաւ եղաւ խելքս գլխէս առնելու և կամքիս ուժը կոտրելու։ Տխրութիւնս և յուզումս ծածկելու համար ցած ձայնով և կարճ բառերով կը խօսէի։ Սովորական խօսքեր, հին օրերու պզտիկ, անկարեւոր յիշատակներ էին բառերս։ Նոյնիսկ անոնց մէջ կատակներ ալ կային։ Սակայ փոքր ու անկարեւոր յիշատա ամենաանկեղծ խոստովանութի րէ աւելի լաւ կը հասկցնէր իմ կեանքիս մէջ ունեցած ւորութիւնը։

Նազան անզգուշութիւն մը ըր և խօսեցաւ Եւրոպայի իմ րական կցորդի պաշտօնիս

— Ի՛նչ վայելուչ պաշտօն էր, Նազմի պէյ, ըսաւ, կարելի չէ՞ որ նորէն կոչուի պաշտօնին։

Եւ յետոյ, առանց պատա նին սպասելու շարունակեց գին.

— Պզտիկուց միտքս հարցում մը կար, կը խորհէ արդեօք ի՛նչ պիտի ըլլայի այր ծնած ըլլայի... առա գամ միտքս եկածը անշուշ ւորութիւնն էր... փայլու մազգեստով, պատուանշա մէջքս թուրով սպայ մը ըլլ բայց միւս կողմէ ալ տական ասպարէզին շատ ունէի...։

ԹՈՒՐՔԻԱ

10 ՄԻԼԻՈՆ ՈՍԿԻԻ ՍԱՒԱՌՆԱ՞Կ ԿԸ ԳՆԷ

ԳԱՀԻՐԷ, 11.— Աստեղի «Էլ-Պէլաղ» թերթին հաղորդած մէկ լուրին համաձայն Թուրքիա Ֆրանսայէ հինգ տարի պայմանաժամով 120 միլիոն ֆրանքի փոխառութիւն մը պիտի կնքէ:

Այս գումարով Ֆրանսայէ օդանաւեր պիտի գնուին:

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ԹՈՒՐՔ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Մօնրէօյի մէջ ամսոյս 22ին գումարուելիք Նեղուցներու խորհրդաժողովին Թուրք պատուիրակութիւնը պիտի բաղկանայ 41 անձերէ արտաքին գործոց նախարար Թ. Ռիւշտիւ Արասի նախագահութեամբ:

Իբր երկրորդ աւագ պատուիրակ պիտի մասնակցի արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Նումանի Րիֆաթ:

Թրք. պատուիրակութեան մաս կը կազմեն ծովային և ցամաքային խորհրդականներ, արտաքին գործոց նախարարութեան Նեղուցներու ճիւղին տնօրէնը և քարտուղարները:

Պատուիրակութիւնը վաղը հաւանաբար մեկնի Անգարայէ: Այսօր կարճ շրջան մը միայն յետոյ [illegible] պիտի մեկնի:

* * Խորհրդաժողովին մէջ Ճափոնը պիտի ներկայացնեն Փարիզի և Լոնտոնի Ճափոնի դեսպանները:

ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկի օդանաւային վիճակահանութենէն գլխաւոր պարգեւները շահած են հետեւեալ թիւերը.

15000 ոսկի շահած է 14593 թիւը: 12000 ոսկի 29788 թիւը

2500ական շահած են 4540 և 22725

1000ական շահած են 11720, 19161, 16778 թիւերը:

500ական ոսկի շահած են.

19978 11514 26331 21829 15867 16802 16537 27061 8969 27655 6719 8044 թիւերը

93ով վերջացող բոլոր թիւերը երկուական ոսկի ամորթի կ'ըստանան:

կը ներարկէ ու զինքը կը քարացնէ ամբողջութեամբ, կենդանի արձան մը դառնալով: Մեռելին [illegible] ու մարմինը կը մնայ անփոփոխ և ամբողջ՝ պահելով դիմագծին նոյնութիւնը: Որքան որ ժամանակ անցնի այնքան աւելի կը քարանայ մարմինը: Անսահման դարեր կրնայ պահել մարմինը: [illegible] դրութեամբ այս [illegible] կը գերազանցէ հին եգիպտական մումիաներու զմռսումը: Տօքթ. Գասապեան կը պահէ իր [illegible] ու [illegible] կեանքը և կը յուսայ [illegible] վեհ ծառայութիւններ մատուցանել Հայ գե[illegible] իր այս գիւտին շնորհաւոր գործածութեամբը, կը գրէ «Կոչնակ»:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ հաշիւներուն քննութիւնը երէկ եւս շարունակուեցաւ Էվգաֆի քննիչներուն կողմէ, երեկոյին մինչեւ ուշ ատեն:

ՊՈԼՍՈՅ Ազգ. Հաստատութեանց Ընդհ. Ընկերութեան տարեկան պարահանդէսը տեղի ունեցած է Նիւ Եորքի Հօթէլ Փէնսիլվանիոյ մէջ: Ներկայ եղած են աւելի քան 500 հոգի: Այս առթիւ Վարչութիւնը հրատարակած էր Տարեգիրք մը՝ որու վաճառումով գոյացած է 700 տոլարի զուտ շահ մը Հիւանդանոցին համար:

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Առաջիկայ Կիրակի, 14 Յունիս, հանգուցեալ Տիար Պատրիկ Կիւլպէնկեանի մահուան տարեդարձին առթիւ, Գեր. Տ. Զարմայր Ծ. Վ. Գէորգեան հրաւիրուած է հոգեհանգստեան Ս. պատարագ մատուցանել Ս. Փրկիչ մատրան մէջ:

Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին հրաւիրեալ դպիրներու կողմէ:

Այս առթիւ ընդհանուր պատարագելոց հոգեհանգիստ պիտի տրուի: Սկզբն. ժամերգութեան ժամ 8, պատարագի ժամը 10:

ՄԱՀԱՓՈՐՁԻ

ԴԱՏԱՒԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՃԻՌԸ ԲԵԿԱՆՈՒԱԾ

«Քուրուն»ի Անգարայի թղթակիցը կը հաղորդէ որ, Անգարայի վճռաբեկ եղեռնադատ ատեանը բեկանած է անպարտութեան վճիռը, որ տուած էր Եղեռնադատ Ատեանը Օրֆայի երեսփոխան Ալի Սայիպի և մահափորձի միւս բոլոր ամբաստանեալներու մասին:

Ինչպէս յայտնի է հանրապետութեան ընդհ. դատախազը վճռաբեկին դիմում կատարած էր: Թղթակիցը ուշ իմացած է լուրը հետեւաբար չէ կրցած զայն ստուգել պաշտօնական շրջանակներու մօտ:

Այս վճիռին համաձայն, թղթածրարը պիտի վերադարձուի Անգարայի Եղեռնադատ Ատեանին որ պիտի վերսկսի դատավարութեան:

Եթէ Եղեռնադատ Ատեանը պնդէ իր առաջին վճռին վրայ այդ պարագային ուղղակի վճռաբեկն է որ պիտի քննէ ընդհ. դատախազին պահանջը:

ՆԱԽԱՆՁ ԱՄՈՒՍԻՆԸ ԿԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻ ԻՐ ԶԱՐՀՈՒՐԵԼԻ ՈՃԻՐԸ

Առջի օր, Թէփէպաշի, Տէմիր պէյ ափարթըմանին մէջ տեղի ունեցած զարհուրելի ոճիրին հեղինակը՝ շարժավար Իզզէթ երէկ հարցաքննուած է Սուլթանահմէտի Բ. հաշտարար պատժադատ ատեանի դատաւորին կողմէ:

Ոճրագործը պատասխանելով դատաւորին հարցապնդումներուն, հետեւեալ ձեւով պարզած է ոճրին շարժառիթները.—

Եօնուս տասը տարիէ ի վեր մտերիմ ընկերս էր: Օթօպիւսներուն մէջ միասին կ'աշխատէինք: Այնքան մտերիմ էինք որ եղբօրմէս կը կասկածէի անկէ չէի կասկածեր: Յերեկին Եօնուսի հետ միասին էինք: Ժամը մինչեւ գիշերուայ եօթը միասին պտտեցանք: Պտըտելով որ գործ ունի բամ. նուեցաւ ինծմէ: Ես ալ արձակուրդ առած ըլլալով պարապ էի: Կինս արտօնութիւն առած էր ինծմէ մօրը երթալու համար: Սիրտս նեղուելով [illegible] գացի Եօնուսի սենեակը միասին պառկելու համար: Դռնապանը «վերն է» ըսաւ ու ձայնեց ըսելով. «— Եօնուս չավուշ, ընկերդ եկաւ նայէ»: Ես ալ վեր ելայ: Այս միջոցին Եօնուս սենեակին դուռը ելաւ: Ընկերս վարտիք շապիկով տեսայ, իսկ կինս մօրէ մերկ ներսը անկողնին մէջ: Ոչ վարտիք կը հագնէր ոչ ալ շապիկ... տէքօլթէ վիճակ մը ունէր: Ատրճանակս քաշեցի, սակայն չեմ յիշեր թէ ինչ ըրի անկէ վերջ, խելակորոյս դարձայ...

Այս հարցաքննութենէն յետոյ ձերբակալման հրամանագիր հանուեցաւ ոճրագործին դէմ ու արգելարան ղրկուեցաւ: Եօնուսի վիճակը խիստ ծանր է և վտանգաւոր ըլլալուն գանկին մէջ մխուած կապարը հանելու համար կարելի չըլլար գործողութիւն կատարել: Ոճրագործին կնոջ՝ Ֆաթմայի դիակը դիազննարան ղրկուած է:

ՖԻԼԻՊԷի շրջանի դատարանը 12 տարի ծանր բանտարկութեան դատապարտած է նախկին վագըֆներու ընդհ. տնօրէն Վահրէթ Հաֆըզ Ճէվտէթը, որ իբրեւ թէ Թուրքիոյ հաշւոյն լրտեսութիւն կատարած, Պուլկարիոյ մէջ լրտեսական ցանց մը կազմած և Թուրք բնակչութիւնը գաղթի մղած ըլլալու ամբաստանութեան ներքեւ կը գտնուէր: Ասոր մեղսակիցը պուլկար մը՝ տարի մը և երկու Պուլկարներ ալ վեցական ամիս բանտարկութեան դատապարտուած են:

ՊՈՒՔՐԷՇԻ մամլոյ համաժողովին Թուրք պատուիրակները երէկ մեկնեցան ռումէն մայրաքաղաքը:

ՃԱՄԲՈՒ տուրքը ժողովուրդէն Յունիս ամսոյ, իսկ պաշտօնեաներէն Օգոստոս ամսուան մէջ գանձել որոշուած է: Այս որոշումը զեկուցուած է շահագրգռուող ելմտական գանձիչ պաշտօնեաներուն:

ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐՈՒ նոր տարազի կանոնագիրը իր վերջնական ձեւը առած է պետական խորհուրդին կողմէ: Այս կանոնագրով կարգ մը բարեփոխումներ կը մտցուին ոստիկաններու տարազին մէջ: Այսպէս, ոստիկաններու բաճկոնի օծիքները գոց պիտի ըլլան, իսկ օծիքները կարմիր չուխայէ պիտի ըլլան:

ՄԱՔՍԻՄ Կօրքիի առողջական վիճակը թեթեւ բարւոքում մը կրած է:

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ 22 բրոֆէսէորներէ բաղկացեալ պատուիրակութիւն մը այս շաբթու Ուլու Տաղ կը մեկնի հոնկէ ներկայ գտնուելու համար արեւու ամբողջական խաւարման որ տեղի պիտի ունենայ Յունիս 19ին:

ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ Է ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ

Իտալիոյ դէմ պատիժները

Կ'ԸՍԷ ԵԼՄՏ. ՆԱԽԱՐԱՐ ՆԷՎԻԼ ՉԷՄՊՐԼԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 11.— Ելմտական նախարար Նէվիլ Չէմպըրլէյն Լոնտոնի մէջ հաւաքոյթի մը ընթացքին պատասխանելով Լորտ Սէսիլի այն խօսքին թէ «եթէ շարունակէինք պատիժներու քաղաքականութիւնը և նոյն իսկ խստացնէինք, դեռ կարելի պիտի ըլլար փրկել Եթովպիոյ անկախութիւնը» յայտարարեց.—

Ասիկա յիմարութեան գագաթնակէտը կը թուի ինծի: Եթէ հետեւէինք այս ուղեգծին, առաջ պիտի գային միմիայն նոր դժբախտութիւններ, որոնք ուրիշ և լաւագոյն լուծումներ փնտռելու հետամուտ մեր մտքերը պիտի պղտորէին:

Ոչ մէկ պատճառ գոյութիւն ունի որ լքենք Ազգաժողովի գաղափարը անոր համար որ վերջին պարագաներուն ձախողեցաւ հաւաքական ապահովութեան քաղաքականութիւնը:

Եթէ մեզ կը մնայ չքմեղանք մը, այն ալ ապահովաբար այն է որ փորձեցինք պարտադրել Ազգաժողովին գործ մը որ գերիվեր է իր ուժերէն:

Ապահովաբար ժամը հնչած է Ազգաժողովի բաղկացուցիչ ազգերուն քննելու կացութիւնը և որոշում տալու սահմանափակել Ազգաժողովի պաշտօնները ապագային, որպէսզի հաղորդակից դառնան Ազգաժողովի ճշմարիտ ուժերուն: Նոյնքան բացորոշ չէ՞ որ պարտադրուած պատիժներու քաղաքականութեան սնանկացումին առջեւ, պետութիւնները ամենամեծ խստութեամբ չպիտի շարժին պատերազմի մը պարագային, և կամ պիտի շարժին այնպէս մը որ չի վտանգուին իրենց կենսական շահերը:

Հետեւաբար աւելի իմաստուն պիտի չըլլա՞յ քննել աշխարհի վտանգի կեդրոնները չէզոքացնելու կարելիութիւնները և փորձել գտնելու աւելի գործօն դրութիւն մը ապահովելու համար խաղաղութիւնը շրջանային կարգադրութիւններու միջոցաւ. որու իրենց երաշխիքը պիտի բերեն այն ազգերը որ կենսական շա՛հեր ունին այս վտանգի կեդրոններուն մէջ:

Քաղաք. կարեւոր փոփոխութիւն մը

Իտալիա կը բարեկամանայ ԱՆԳԼԻՈՅ ՀԵՏ

ԼՈՆՏՈՆ, 11.— Իտալիոյ Ազգաժողովի և պատիժներու նկատմամբ բռնած դիրքին մասին կ'ենթադրուի որ կարծիքի փոփոխութիւններ տեղի ունեցած են Էտէնի և Կրանտիի առջի օրուան տեսակցութեան ընթացքին:

Այս տեղեկութիւնը, որ հիմնական կը թուէր քանի որ Կրանտի վճռաբար յայտարարեց որ Իտալիա պիտի հեռանայ Ազգաժողովէն եթէ պատիժները չի ջնջուին Ազգ Ընկերութեան Ընդհ. ժողովին առաջիկայ նիստին վճռաբար հերքուած է անգլ. պաշտօն շրջանակներու կողմէ:

Այս երեւոյթը կարծել կուտայ որ Իտալիա պատրաստ է ընդունելու աւելի հաշտարար ընթացք մը բռնելու Ազգաժողովի հանդէպ ի մասին Եթովպիոյ կցման:

Անգլիա ալ մէջը ըլլալով, բազմաթիւ երկիրներու մէջ կը յուսացուի որ Իտալիա քայլ մը պիտի առնէ դէպի Ազգաժողով, ընդհ. ժողովին գումարումէն առաջ:

Արդարեւ, եթէ յայտարարութիւն մը կատարէ թէ՝ արեւելեան Ափրիկէ պիտի կառավարուի համաձայն հոգատարութեան սկզբունքներու, այն ատեն կացութիւնը յանկարծակի պիտի դիւրանայ:

Մօտաւոր ապագայի մէջ նոր շփումներ կը սպասուին ընդմէջ Կրանտիի և Անգլիոյ արտաքին նախարարութեան պաշտօնատան:

Բայց ներկայիս Կրանտի անկողնի կը ծառայէ [illegible]թենէ տառապելուն:

Պլումի ընկերվար օրէնքները

ՊԻՏԻ ԱՐԺԷՔԱԶՐԿԵՆ ՖՐԱՆՔԸ

ՓԱՐԻԶ 11 — Խորհրդարանի մասնաւոր յանձնաժողովը ընդունեց շաբաթական քառասուն ժամ աշխատանքի և վճարովի արձակուրդներու մասին կառավարութեան ներկայացուցած օրինագիծերը:

ՓԱՐԻԶ 11.— Այսօր կամ վաղը ելմտական նախարար Վէնսան Օրիօլ խորհրդարանէն իրաւասութիւն պիտի պահանջէ բարեկարգելու համար ֆրանս. դրամատան հիմնական կանոնագիրը:

ԼՈՆՏՈՆ 10.— «Մօրնինկ Փօսթ» կ'ըսէ որ Լոնտոնի շրջանակները Պլումի խորհրդարանին մէջ ելմտական քաղաքականութեան մասին կատարած յայտարարութիւններէն յետոյ կը զբաղին ֆրանքի մասնաւոր վիճակով:

«Տէյլի Հէրըլտ» կ'ըսէ որ, ըստ Լոնտոնի ելմտական շրջանակներուն, Ֆրանսայի մէջ տնտեսական և ելմտական քաղաքականութեան պարտադրութիւնը պիտի ստիպէ Պլումը արժէքազրկել դրամը:

Իտալիա չի՞ մասնակցիր

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ

ՀՌՈՄ 10.— Թրք. կառավարութեան նախաձեռնութեամբ Յունիս 22ին գումարուելիք Մօնրէօյի Նեղուցներու խորհրդաժողովին կը հաւաստուի որ Իտալիա չպիտի մասնակցի: Ասոր պատճառը Ազգաժողովին Իտալիոյ հանդէպ ընդգրկած քաղաքականութիւնն է: Կ'ենթադրուի որ Նեղուցներու խորհրդաժողովը Յունիս 22ին գումարուելէ յետոյ պիտի ցրուի ամսոյն 26ին անգամ մըն ալ գումարուելու համար: Եթէ Յունիս 26ի Ժընեւի նիստին Իտալիոյ և Ազգաժողովի վէճը կարգադրուի, իտալ. պատուիրակները պիտի մասնակցին Նեղուցներու խորհրդաժողովին:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԳՈՒԶԳՈՒՆՃՈՒՔ Ս. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Թաղ. Խորհուրդս ի գիտութիւն և ի հրաւէր բարեպաշտ ժողովրդեան, կը ծանուցանէ թէ Ս. եկեղեցւոյն տօնախմբութեան և մատաղօրհնութեան առթիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը հաճեցեալ է, Յունիս 14ի Կիրակի առաւօտ, հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցանել եկեղեցւոյս մէջ, ի հոգեւոր մխիթարութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան:

Նախ քան պատարագ, երգեցողութիւնները պիտի կատարուին Գուզկունճուքի և Սելամիէ միացեալ Դպրաց Դասուն ամբողջական կազմով, իսկ Ս. Պատարագի հոգեզմայլ երգեցողութեանց պիտի բերէ իր պատուաբեր մասնակցութիւնը Բերայի Երրորդութիւն եկեղեցւոյ բազմաձայն երգչախումբը:

Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեան ժամը 8ին, Ս. պատարագ 9.30ին:

Շաբաթ երեկոյ հսկումի և մատաղօրհնութեան հոգեզմայլ արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ ժամը 16.30ին, Սրբազան Պատրի րք Հօր նախագահութեամբ:

(Թաղ. Խորհուրդ Գուզկունճուքի)

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ Կ. ՓԱՇԱՅԻ Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Առաջիկայ Կիրակի, 14 Յունիս, եկեղեցւոյս մէջ Ս. պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի ի հանգիստ մատաղի և իւղագիններու նուիրատուներու և ասոնց ննջեցեալներու հոգիներուն ի հանգիստ:

Պիտի պատարագէ Թաղիս քարոզիչ Գեր. Տ. Եզնիկ Ծ. Վրդ. Պողարեան:

Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին հրաւիրեալ գեղաձայն դպիրներու մասնակցութեամբ:

(Թաղ. Խորհուրդ Կ. Փաշայի)

Հրապարակ ելաւ
ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթաթերթին
60ՐԴ ԹԻՒԸ
ՃՈԽ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ

ՇՔԵՂ ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ
Ի ՆՊԱՍՏ
ՖԷՐԻՔԻՒՂԻ ՄԵՐԱՄԷՔՃԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ
14 Յունիս, Կիրակի օր, ժամը 16ին
ԹԱՔՍԻՄԻ ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ
Փութացէք սոյն թէյասեղանին, որ եղանակին ամենէն շքեղը
եւ անմախսընթացը պիտի ըլլայ:

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ
Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ
Գործածեցէք ՖՕՌԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ
զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը:
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. – Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
Փնտռել բոլոր մեծ դեղարաններուն և արդուզարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունէն առնուող բնորդները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անեղծ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱ

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐՁԱԿ
Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ Թայյէօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ:
ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէքչեանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, Թիւ 1—2, Հեռաձայն՝ 41098:

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ
ԱՅՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ
Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն
ՄԷԿ ՍԻՐԱՀԱՐ, ՉՈՐՍ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ
ԺԷՆՆԻ ԵՈՒԿՕ
ԾԱԽՈՒԻ ՀԵՐՈՍՆԵՐ
ՌԻՇԱՐՏ ՊԱՐԹԷԼՄԷՍ
Գալ շաբթու ընդհանուր բաղձանքին վրայ այս տարուան ամենէն հիանալի ֆիլմը
ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԷՏԷ

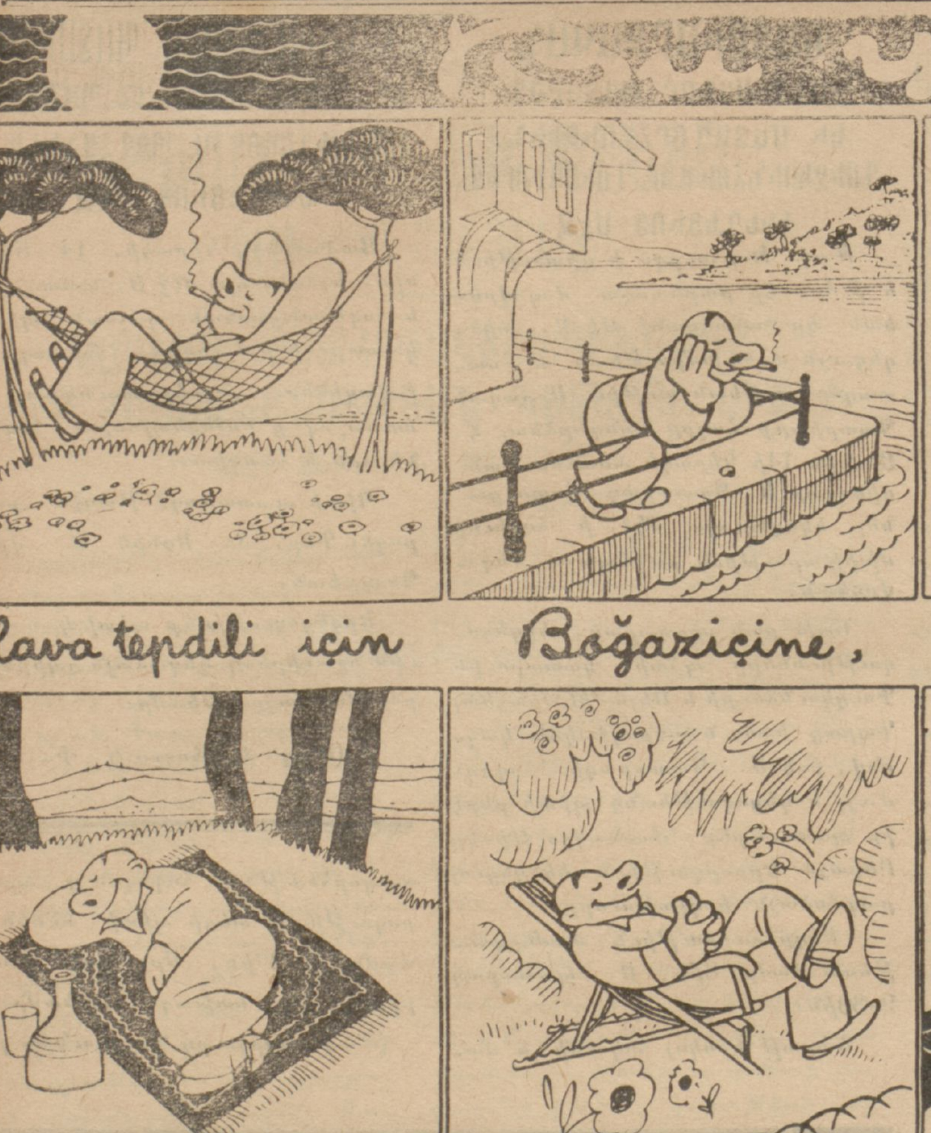

100ին 50 ԶԵՂՉ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ

ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

խիստ հետաքրքրական վէպին Հասցէ՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց, Թիւ 10 «Արթուն» տպարան:

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պէյօղլուի Դ. Հաշտարար Դատարանին կողմէ Յունիս 15ին, Բշ. օր, ժամը 16ին, մատչելի պայմաններու պիտի ծախուի Պէյօղլու, Համամ, Սաքըզ փողոց, Թիւ 13 տունը:

Տունը տեսնել և գնել փափաքողները տանը բանալին կրնան առնել Համամ, Հալք Դեղարանէն:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օդափոխութեան համար ընդարձակ պարտէզով օդասուն յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կարասիի, ջուր, ելեքտրականութիւն և օդային կառքի դիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է:

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամսըզ, Թըգ-Նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Հաճնլեան:

ԵԷՇԻԼԳԻՒՂ

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԳԱՑՈՂ ԱՇԱԿԵՐՏԻ ԾՆՈՂՔՆԵՐՈՒՆ

Եթէ կը սիրէք ձեր ու ձեր զաւակներու առողջութիւնը և կը փափաքիք անոնց լաւ արձակուրդ մը ապահովել, գրաւոր կերպով կամ անձամբ կրնաք դիմել Եէշիլ գիւղի Ազգ. Վրժ.ի Տնօրէնութեան, այդ մասին հարկ եղած մանրամասնութիւններ ձեռք բերելու համար:

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍԲԵՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Չինիլի Ռըհթըմ խան Ա. յարկ, Թիւ 93. 95, 97: Թէլէֆոն 44792:

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվերս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ:

Hermes	այժմ Պոլսոյ մէջ
Hercules	բեռ կ'առնէ Յնս. 22 27

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները:

Ներածման սպասարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Hercules	Յունիս 15ին
Ganymedes	Յունիս 28ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

Ganymedes	Յունիս 3ին
Ceres	Յունիս 7ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքօհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Չինկթաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօրթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ:

Պիրէոս, Մարսիլիա, Պարսելոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կըլասքօ:

Dakar	Maru	Յուլիս 19ին
Durban	»	Օգոստ. 19ին
delagoa	»	Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու և օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար:

Ձրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ:

Հարիւրին 50 զեղչ Իտալական երկաթուղիներու վրայ:

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ Կալաթա, Չինիլի Ռըհթըմ խան, Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, [illegible] րոպայի բոլոր քաղաքներու կուտայ երկաթուղիի տոմս[illegible] և խառն տոմսակներ ծովային [illegible] մաքային Պոլիս-Փարիզ և Լոնտոն գիծերու համար:

DEUTSCHE LEVANTE LINE HAMBOURG

Կանոնաւոր երթեւեկ Համպուրկի, Պրէմի, Անվերսի, Տէօնքէրքի Պոլսոյ, Սեւ ծովու միջեւ [illegible] վերադարձ Համպուրկէն Պրէմէն Անվերսէն և Տէօնքէրքէն սպասուած շոգենաւեր.—

ԹԻՆՕՍ	կը հասնի	Յնս. 14
ՔԻԹԷՐԱ	»	» 16
ԿԱԼԻԼԷԱ	»	» 12
ՄԻԼՕՍ	»	»

Մօտակայ մեկնումներ Պուրկազ, Վառնա, Գոսթանցա

ԹԻՆՕՍ	բեռ կ'առնէ	Յնս. 14
ՄԻԼՕՍ	»	25

Մօտակայ մեկնումներ Պոլսէն դէպի Համպուրկ Անվերս և Ռոթէրտամ

ԱՔՔԱ	Այժմ Պոլսոյ մէջ	
ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ	բեռ կ'առնէ	Յնս. 16
ԿԱԼԻԼԻԱ	»	» 20
ԹԻՆՕՍ	»	» 28

ՕԴԱՅԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

«ԿՐԱՖ ՑԷՓԼԻՆ»ով

Ուղղակի քոնէսօրմաններ [illegible] բու տոմսակներ, աշխարհի [illegible] նաւահանգիստներուն համար [illegible] անեւոյ ընկերութեանց նաւերով [illegible]

Hambourg-Amerika Line, No[illegible] deutscher Lloyd et de la Ham[illegible] Sudamerikanisch Damp-Schiff[illegible] Gesellschaft.

Ամէն կարգի տեղեկութեան համար դիմել շոգենաւային գործակալութեան Մ. Մ. Լ[illegible] Սրլկէրման և Ընկ.: Ղալաթ[illegible] Յովակիմեան խան, հեռ. 446[illegible]

Sahibi ve yazı işleri müdür[illegible]
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata B[illegible]
sokak No. 10

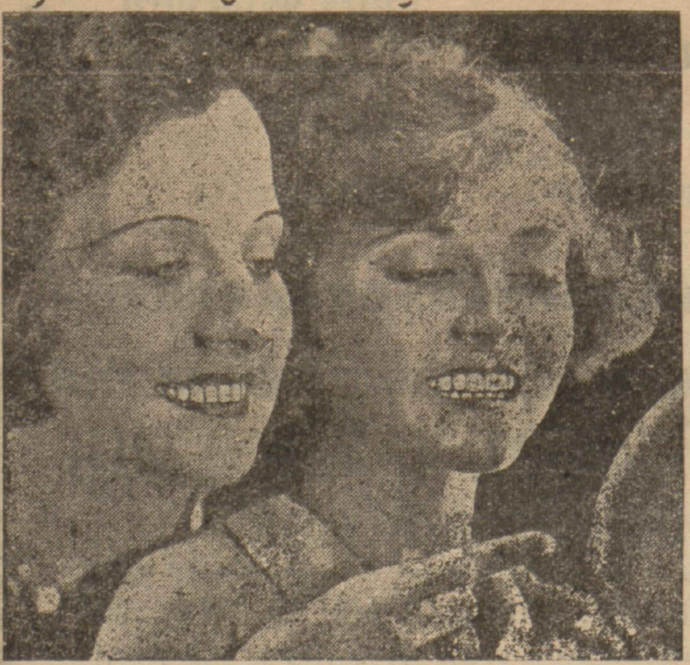

Գեղեցկութեան գաղտնիքը
ակռաներն են

Դուք ալ օրը երկու անգամ

ՌԱՍՏԻՕԼԻՆ,ի

գործածելով ձեր բերնին զարմը պահպանեցէք

Ռասթիօլինի ակռաներուն կենսահիւթն է

"Gripin„in
Mucizesi
5 dakika Evvel..
5 dakika Sonra....

Կրիբինի մէկ քաշէն կը բաւէ, ամենասաստիկ ցաւերը շատ դիւրաւ և արագօրէն փարատելու համար քիչ դրամով: Ստամոքսը չի խանգարեր, երիկամունքը ու սիրտը չի յոգնեցներ:

Աժան, ազդու, անվնաս

ԿՐԻՓԻՆ

PASTİL FOR PASTİLFORPASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR PASTİLFORPASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԿԱՐԱՄԷԼՆԵՐԸ
PASTİL
FOR
BRONŞİT, NEZLE ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI EN MÜKEMMEL MÜSTAHZARDIR
RADYOLİN FABRİKASI MÜSTAHZARATINDAN
PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİL FOR

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բուժուիր, իրենց [illegible] չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր [illegible]

ՄԻՇԵԼ ԶԵՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

◆◆◆

ԺԹ.

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՎԵՐՋ

— Առիկա ողջակէզ պիտի ըլլար, տիկին: Օտէթ որ Շանտիվէըը պիտի սպաննենք, երբ իր ժամը հասնի: Ֆրանսայի Թագաւորը պիտի սպաննենք, երբ իր ժամը հասնի, այսինքն երբ դուք վախնալիք բան չպիտի ունենաք ո՛չ Օռլէանի դուքսէն, ոչ Պէռիի դուքսէն, ոչ ալ... Պուռկօնեի դուքսէն:

Ու Սայթանօ տժգունեցաւ իր կարգին: Ատելութիւնը ճառագայթեց աչքերուն մէջ: Ձեռքը երեսին տարաւ, քահ քահ խնդաց և շարունակեց,

— Ամէն մարդ իր կարգին: Օն, տիկին անվախ եղէք, անգութ եղէք, որովհետեւ մարդիկ կը սիրեն ինչ որ ահռելի է, մարդկային ցեղը ինչպէս կը տեսնէք, վարժուած է խարազանի:

— Այն ատեն ի՛նչ բանի սահմանուած է այս հեղուկը, հեւաց Թագուհին:

— Կռուելու Օտէթ որ Շատիվէօի ազդեցութեան դէմ, Շառլ Զ. Թագաւորին վերադարձնել այն թանկագին խենդութիւնը, որ ձեզ Քրիստոնեայ աշխարհին ամէնէն զօրաւոր Թագաւորը կը դարձնէ: Գացէք տիկին: Հիմակուհիմա, ձեզի համար լաւագոյն է ունենալ խենդ ամուսին մը, քան մեռած ամուսին մը. Գացէք, և թող տուէք ինծի նուիրուիլ ուսումնասիրութիւններուս:

— Ո՛հ, ըսաւ Իզապօ, իրաւունք ունիս: Եթէ Շառլը մեռնի, Նոր Թագաւոր մը պիտի նստի գահին վրայ, և զիս պիտի վռնտեն, թերեւս պիտի ձերբակալեն: Եթէ Շառլ կրկին խենդենայ, ես պիտի վերագտնեմ իշխանութիւնս:

Սայթանօ ժպտեցաւ, մոմ մը առաւ և մինչեւ փողոցին դուռը ընկերացաւ Թագուհիին և Պուամպրոնի: Հովը մարեց մոմը: Պահ մը Սայթանօ տեսաւ իր այցելուներուն հեռանալը: Կայծակի մը լոյսին մէջ տեսաւ անոնց դառնալը Ֆէվ փողոցի անկիւնէն:

Որոտումի ահռելի թնդիւն մը սարսացուց տունը: Միեւնոյն պահուն, մինչ Սայթանօ իր սենեակը կը դառնար. բիրտ ձեռք մը հրեց դուռը, զոր գիտնականը կ'ուզէր գոցել և զայն մեծաբաց բացաւ...:

Երիտասարդ մը տեսնուեցաւ. Թուխ թաւիշէ ըզգեստ մը հագած իր վերարկուին տակէն, որուն վըրայէն ջուրը կը կաթկթէր: Այդ երիտասարդը ներս մղեց ապշած Սայթանօն, գոցեց դուռը խոնարհեցաւ և ըսաւ.

— Բարի իրիկուն, վարպետ: Մեռած տղան կը բարեւէ ձեզ:

Սայթանօ երկու քայլ ետ քաշուեցաւ, և իր սուր ակնարկը սեւեռեց Բասավանի ապետին վրայ:

Սայթանօ պէտք չունէր ճանչնալու: Մեռած տղան ձեզ կը բարեւէ խօսքը բաւական եղած էր զինքը ներկայացնելու համար: Սայթանօ փոխադարձ բարեւ տուաւ: Նոր որոտում մը թնդաց երկինքին մէջ: Խուլ արձագանգներ այդ ամպեղէն գաւառներուն մէջ: Սայթանօ ինքզինքին ըսաւ թէ սպաննուելու համար մէկ միջոց ունէր միայն. այն է պարզութեամբ նուաճել թշնամին:

— Որոտումով կուգաք կոր, ըսաւ Սայթանօ:

— Եւ որոտումի պէս, պատասխանեց Հարտի տը Բասավան պարզամտութեամբ:

Սայթանօ ունէր այն տեսակ մը ճակատագրական քաջութիւնը, որով մարդս չվախնար, հաւատալով թէ վտանգը իր ատենին միայն պիտի գայ: Սակայն անշուշտ իր առջեւ գծուող նիհար առիծի այդ դէմքը ահռելի թուեցաւ իրեն, որովհետեւ տժգունեցաւ:

— Ի՞նչ կ'ուզէք, ըսաւ շրթները ճերմկած և ակռաները սեղմած:

Առանց պատասխանելու, Բասավան երկրորդ [illegible] նը տնցաւ, սեղանին վրայ վառած վիճակի մէջ [illegible] նուող ուրիշ մոմ մը առաւ ձեռքը և երրորդ [illegible] մտաւ: Մարմարէ սեղանին առջեւ կանգ առաւ: [illegible] թանօն գնաց անոր ետեւէն, յուզուած զգացումներ [illegible] որոնց մէջ վախը իր տեղը ունէր: Բասավան [illegible] իր սուրը և դիւրաթեք շեղբով սեղանը հարուա[illegible]

— Հոս է որ տեղի ունեցաւ, ըսաւ կռուելով [illegible]

Սայթանօ, կռուի համար եկող այս թշնամի[illegible] ջեւ գերագոյն պայքարի մը պատրաստուեցաւ [illegible] պչութիւնը անցաւ: Աւելի ետքի թողուց [illegible] թէ Ժան Սան Բէօր ինչո՞ւ ողջ թողուցած էր [illegible] նատես վկան: Եւ առանց բառ մը արտասանելու [illegible] կիւնէ մը ամուր սուր մը առաւ, և վար ձգելով [illegible] վերարկուն, ցոյց տուաւ իր ինքնութիւնը. Սայթա[illegible] նօ՝ իր նիհար կազմուածքով, հիանալիօրէն [illegible] բանեց, համակ ջիղ կարած, աչքը անտարբեր [illegible] ճկուն:

Բասավան սկսաւ խնդալ: Որքան ալ քաջ [illegible] ըլլար Սայթանօ, այդ քրքիջը իր մազերուն [illegible] տէն քրտինք հոսեցուց:

— Ո՞ւր են «Երեք ողջերը», հարցուց Բասավան [illegible] Օ՛ն, պատասխանեցէք նայիմ վարպետ:

— Անկէ վերջ բնաւ չտեսայ զանոնք, ըսաւ Սայթանօ պաղ շեշտով մը:

(Շար.)